

A VADÁSZATRA JOGOSULTAK ÉS A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK EGYÜTTMŰKÖDÉSI LEHETŐSÉGEI

Bevezető:

Jelen dolgozat elsődleges célja – már csak terjedelmi okok miatt is - a témához kapcsolódó gondolat-ébresztés, a címben jelzett lehetőségeknek a teljesség igénye nélküli bemutatása, mivel úgy vélem, hogy sokkal több lehetőség van az együttműködésre a vadászatra jogosultak és az önkormányzatok között, mint az manapság tetten érhető, akár csak papíron (pl.: jogszabályi szinten), akár a valóságban.

Ráadásul kölcsönösen hasznos lehet, mindkét fél számára, ha partnerekként, szövetségesként állnak egy-egy feladat megoldásához, amennyiben pedig ebben az együttműködésben részt vesznek olyan szervezetek is, mint pl.: a rendőrség, polgárőrség vagy az illetékes a nemzeti park igazgatóság, akkor meggyőződésem, hogy ösztársadalmi szinten is érezhető előnyök származnak ezen kooperációból.

Előre „lelőve a poént”, írásom legfontosabb javaslata: a **KAPCSOLATTARTÁS**, a **KOMMUNIKÁCIÓ** fontosságának hangsúlyozása, a konstruktív, tényleges (látható, tetten érhető és hatékony) tevékenységek mellett, illetve azt megelőzően, de folyamatosan fenntartva azt!

I. Régen és most

A szűkszavú cím az önkormányzatok, illetve inkább azok jegyzői és a vadászatra jogosultak közötti kapcsolatrendszer szabályozó korábbi és jelenlegi jogszabályokra utal.

A vadászatra jogosultak és az önkormányzatok közötti kapcsolatokat közvetlenül szabályozó rendelkezések tekintetében jelentős változás nem történt, viszont a korábban a képviselő-testületek, immár a polgármesterek által kinevezett jegyzők és a vadásztársaságok vonatkozásában már más a helyzet. A jelenleg folyó – a korábbiaktól eltérően immár 20 éves - vadászati ütemtervi ciklusra jelentősen megváltozott a földtulajdonosokat megillető vadászati joggal kapcsolatos jegyzői hatáskör (tulajdonképpen megszűnt) illetve a vadkár-eljárásokkal kapcsolatos szabályok is módosultak.

2017. előtt még a jegyző pótolta azoknak a földtulajdonosoknak a vadászati joggal kapcsolatos nyilatkozatát, akik nem vettek részt a vadászati jog hasznosításával kapcsolatos döntéshozatalban, illetve 30 ha-t nem érte el földterületük; ezáltal – tekintettel a több teleülésem is tetten érhető földtulajdonosi „aktivitására” (inkább inaktivitásra) – jelentős jogköre volt a helyi notáriusnak, egyúttal közvetlen kapcsolatteremtési alapot biztosított, illetve indukált a vadásztársaságokkal. A jegyző felett ekkor már kizárólag a polgármester gyakorolta a munkáltatói jogokat, így közvetve a polgármester is „képbe került”. Az első üzemtervi ciklus lejárt előtt több esetben elindult egy egyeztetési folyamat a vt. vezetőség, a jegyzők között, amely diskurzusba – hol kevésbé, hol erőteljesebben – bekapcsolódott a polgármester. Ezek az egyeztetések azután volt, hogy tartós együttműködés alapját jelentették és ja kapcsolat alakult ki a vadásztársaság és az önkormányzat között.

Ez a jegyzői jogosítvány a vad védelmével, a vadgazdálkodással, valamint a vadászattal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXXIII. törvény (kihirdetve 2015. nov. 26-án; hatályba lépett 2016. január 1-jén) elfogadásával megszűnt, ezáltal a kapcsolatteremtés egyik indoka is.

A vadkárokkal kapcsolatban is több változás történt a Vadászati törvény (a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény) megalkotása óta; az első évtizedben a vadkárrel érintett földterület tulajdonosa, használója (a károsult) csak a vadászatra jogosulttal **közösen** kérhette a jegyzőtől vadkárbecslő szakértő kirendelését. 2007-ben az állampolgári jogok országgyűlési biztosának általános helyettese 6431/2004. számú javaslatát elfogadva a vadászati törvénynek az egyszerűsített vadkárbecslési eljárás során a szakértő kirendelésére vonatkozó rendelkezését módosították. Ennek megfelelően a vadászati törvény 81. § (3) bekezdésének módosításával a települési önkormányzat jegyzője már nem az ellenérdekű felek közös kérelmére, hanem a károsult kérelmére rendelhet ki a szakértőt.

2019-től ez a rendelkezés azzal bővült, hogy már a közjegyzőnél is kezdeményezheti a károsult vadkárbecslő szakértő kirendelését, amelyről, mármint a kárfelmérési eljárás megindításáról, valamint a helyszíni felmérés helyéről és időpontjáról a közjegyző által kirendelt szakértő köteles igazolható módon értesíteni a vadászatra jogosultat.

II. A települési önkormányzat működésének alapjai (a képviselő-testület, a polgármester és a jegyző viszonyrendszere)

A települési önkormányzatok képviselő-testületeiben, a polgármester vonatkozásában is érvényesül a „primus inter pares” azaz az első az egyenlők között, mivel a polgármester is egy szavazattal bír az önkormányzat fejének számító grémiumban, így sok esetben több egyeztetést igényel még egy aránylag egyszerűbbnek tűnő döntés meghozatala is annál, mint amennyit egy külső szemlélő indokoltnak tart. Viszont egy, az önkormányzaton kívülről érkező kezdeményezést mindenképpen célszerű a polgármesternél kezdeményezni, már csak azért is, mivel a polgármester mögött ott van egy apparátus (polgármesteri hivatal) élén a jegyzővel, aki, mint szakmai vezető segíti a választott vezetőt, pl.: egy a vadászatra jogosulttal megkötendő kontraktus megszerkesztésével.

A címben jelzett „hármast” egy külső (pl.: vadászatra jogosulttól származó) kezdeményezés esetén - nagyon leegyszerűsítve – akként funkcionál, hogy a polgármester áttekinti a kezdeményezést, majd konzultál a jegyzővel, aki szakmailag vizsgálja meg a témát, ezután pedig a képviselő-testület hozza meg a végső döntést.

Mindez persze akkor érvényes, ha nincs konkrét törvényi hatásköre az önkormányzatnak adott ügyben, mert amennyiben nevesített egy feladat **Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben** (Mötv.) vagy más törvényben, akkor nincs mérlegelési lehetősége a polgármesternek.

III. A vadászat/vadgazdálkodás és az önkormányzatok

A mai magyar önkormányzatiság bibliájának is tekinthető törvényben (Mötv.) nem találkozhatunk a „vad” szótóval, a jogszabály szövegében a „vad” egyáltalán nem szerepel, amely számomra egyrészt azt mutatja, hogy a jogalkotó nem tartotta indokoltnak, hogy akár csak egy önkéntes jellegű önkormányzati feladatként megjelölje adott települési önkormányzat illetékességi területén vadgazdálkodást folytatóval való kapcsolattartást, másrészt azt, hogy a jogalkotó szemszögéből nincsenek törvényi szinten nevesíthető kapcsolódási pontjai ezen két szervezetnek.

A valóságban több szempontból is indokolt lenne rögzíteni az Mötv-ben legalább előzetes tájékoztatási, de akár egyeztetési kötelezettséget is, amikor a települési önkormányzat a közigazgatási területén vadászatra jogosultat érintő döntést hoz, pl.: külterületen megvalósítani szándékozott önkormányzati beruházás esetén, külterületi övezeti besorolás módosításakor vagy akár csak az önkormányzati külterületi utak karbantartásával kapcsolatos tervekről.

Jogszabályi szinten egyetlen rendelkezést találtam, ahol az önkormányzat és a vadászatra jogosult /nevesítve/ együtt szerepel, konkrétan a *fégyverekről és lőszeréről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet* „Kárt okozó vad elejtése” alcímében, amelyben foglaltak szerint lakott területen a kárt okozó vad elejtéséhez az illetékes rendőrhastóság által kiadott engedélyről az érintett **helyi önkormányzatot**, valamint a területileg illetékes **vadászatra jogosult** szervezet haladéktalanul **tájékoztatni** kell. Ennyi; nem sok.

A mindennapokban azért ettől eltérő módokon is kapcsolatban kerülnek a vadászatra jogosultak az önkormányzatokkal, ha máskor és máshol nem is, de legalább a falunapok, egyéb rendezvények kapcsán, ami nem a legösszetettebb színtere egy együttműködésnek, de jó alapul szolgálhat annak.

Előfordult /előfordul, hogy az önkormányzatok a vadászatra jogosultak által a vadászati jog hasznóbérletéért a földtulajdonosi közösségek részére fizetett hasznóbérleti díjat megkapták és volt, ahol szinte szokássá vált, hogy ezt a – földtulajdonosokat megillető – díjat az önkormányzat már szinte várta, arra igényt tartott, általában arra hivatkozással, hogy a díjat főként a földhasználók és vadászok által használt külterületi önkormányzati földutak fenntartására fordítja. Természetesen a földtulajdonosi közösség is bevonható a vadgazdák és önkormányzatok közötti együttműködésbe, akár a földutakkal kapcsolatban, de csak önkéntes alapon és a törvényes keretek között, azaz az általános elévülési időn túl fel nem vett hasznóbérleti díjak vonatkozásában dönthet úgy a földtulajdonosi közösség, hogy annak egy részével támogatja az önkormányzati földutak fenntartását.

Mivel szabály nem kényszeríti a feleket arra, hogy egymással kapcsolatba lépjenek, ezért kell valakinek kezdeményezni azt és nem szükséges a másakra várni, lépni kell; meggyőződésem, hogy mindenkinek előnyös lehet egy jól működő kapcsolat a vadgazda és az önkormányzat/önkormányzatok között (azért a többes szám, mivel általában nem egyeznek a vadászterületek határai és a települések közigazgatási határai).

IV. A hivatásos vadászok kapcsolata a polgármesterrel és a jegyzővel

Az Möt. rendelkezéseihez fűzött kommentárban már megemlítésre kerülnek a hivatásos vadászok, amikor polgárőr szervezetekkel való együttműködők között sorolja fel a kommentár szerzője – idézve az ágazati jogszabályi rendelkezést – az önkormányzati szerveket és a hivatásos vadászokat is.

*(Részlet az Möt. 17.§-hoz fűzött kommentárból: „ ... a **polgárőr szervezet** tevékenysége során ... **együttműködhet ... önkormányzati szervekkel ... a hivatásos vadászokkal**, a lovas járőrszolgálattal érintett erdőterület tulajdonosával, kezelőjével, illetve ezek képviselőjével, valamint a közforgalmú vasúti, illetve autóbuszos személyszállítási szolgáltatást végző vállalkozással)*

Ennek az Möt. kommentárban szereplő magyarázatnak a konkrét, ágazati jogszabályi háttere a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény 6. §-ban található, amely rendelkezésben szerepel, hogy az együttműködés részleteit a résztvevők együttműködési megállapodásban rögzíthetik továbbá az is rögzítve van ezen paragrafusban, hogy az együttműködés különösen a tevékenységek közös ellátását, a szakmai tevékenység segítségét, a kölcsönös tájékoztatást, a tevékenység összehangolását, a képzési programokban való részvétel elősegítését, valamint az önkéntesen vállalt feladatok támogatását jelenti.

V. A vadászatra jogosult és a települési önkormányzatok együttműködésének lehetséges formái, keretei

a. **Egymás rendezvényei lebonyolításának segítése**

Klasszikusnak is mondható kapcsolódási pont lehet, ha a vadászatra jogosult a vadászterületéhez tartozó önkormányzatok (vagy az egyik, általában a vadászterületen legnagyobb közigazgatási területtel rendelkező önkormányzat) rendezvényein vesz/-nek részt, támogatják azt pl.: trófea-bemutatóval, előadásokkal illetve – ami leginkább jellemző – gasztronómiai különlegességekkel, de ugyanez fordítva is működhet, azaz az önkormányzat segítheti a vadászatra jogosult vagy jogosultak rendezvényei lebonyolítását, többek között helyszín biztosításával (az önkormányzat tulajdonában és kezelésében álló intézményben pl.: művelődési házban történő helyiségek ingyenes biztosításával).

b. **Vadászattal, vadgazdálkodással kapcsolatos szemléletformáló eladások (előadásorozat) tartása az önkormányzati köznevelési intézményekben (óvodákban) és/vagy művelődési házakban**

Az előző pontban foglaltakhoz kapcsolódik ugyan, mégis külön történő tárgyalását tartom fontosnak a kifejezetten a vadászat/vadgazdálkodás témakörben tartott un.: szemléletformáló előadásokat (...hogy ne csak pl.: a Vuk c. meséből ismerjék meg a gyerekek a vadászokat ...).

Az önkormányzatok által fenntartott óvodák lehetnek az első kiindulópontjai a szemléletformálásnak, de az illetékes tankerület bevonásával az iskolákban is indítható, folytatható az előadás-sorozat.

Ezek a szemléletformáló előadások lehetnek csak egyszeri, egy adott témához kapcsolódó, pl.: adott hely vadállományát, adott vadfajt részletesebben bemutató előadás, de – ha adottak a feltételek - lehet egy előadássorozatot is szervezni az önkormányzat által fenntartott óvodákban vagy művelődési házban.

c. Beruházások megvalósításában, adott feladatok végrehajtásában történő kooperáció

Ezen alcím nagyon tág és túl általánosan megfogalmazott, de nem kívántam leszűkíteni ezt a tárgykört néhány konkrét tevékenységre, mint pl.: az önkormányzati külterületi földutak karbantartásában történő együttműködés vagy az önkormányzat külterületi közigazgatási területét érintő övezeti besorolások módosításával kapcsolatos konzultáció, mivel minden település vonatkozásában más lehet a prioritás, de akár egy adott település esetében időben is jelentősen eltérhetnek a fő feladatok, tervek, beruházások.

Itt külön kiemelem a helyi építési szabályzatokat (HÉSZ), amelyekben a helyi döntéshozók: a képviselő-testületek, rendeleti formában határozzák meg, hogy adott település bel- és külterületén milyen övezetek legyenek. Természetesen nem korlátlan a helyi hatalom mozgástere a HÉSZ-ek kapcsán, egyrészt jogszabályi előírások keretei között állapíthatják meg adott terület övezeti besorolását, másrészt számos szakhatóság bevonásával lefolytatott hosszadalmas eljárásban a szakhatóságok által megadottak szerint kell a HÉSZ-t megalkotni. A vadászatra jogosult egyáltalán nem szerepel a HÉSZ-szel kapcsolatos joganyagban, amire lehet azt mondani, hogy miért is kellene benne lennie, hiszen az illetékes Kormányhivatal több főosztálya (Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi Főosztály stb.) mellett az illetékes nemzeti park igazgatóság is szerepel az eljárásba bevonandók között, ezáltal teljesen le van fedve többek között a teljes külterület is, minek kellene még egy szereplő. Véleményem szerint lenne helye a tárgyalásztalnál, ha csak tanácskozási joggal a vadgazdáknak is, mivel olyan szemszögből közelíthetnék meg az adott kérdést, ahonnan egyik szereplő sem, továbbá régi - igaz – mondás: több szem, többet lát! Lehet, hogy épp a vadásztársaság képviselője hívja fel egy olyan dologra a figyelmet a HÉSZ módosítása kapcsán, amin más átsiklik, valamint szerintem nem elhanyagolható szempont a vadásztársaság eredményes vadgazdálkodása feltételeinek ismerete és azok – bizonyos keretek közötti – figyelembevétele a döntéshozatal során.

d. Egyéb ügyekben történő együttműködés pl.: Illegális hulladéklerakás elleni közös fellépés, kutyasétáltatással kapcsolatos szabályok összehangolt betartatása stb.

Településenként más mértékben, de szerintem minden faluban, városban jelen van az illegális hulladéklerakás, amellyel szemben több-kevesebb sikerrel küzdenek a hatóságok, az önkormányzatok és vadászatra jogosultak. Általános szabály, hogy tettenérés esetén lehet a leghatékonyabban eljárni a szemetelőkkel szemben, de ez sajnos ritka kivételtől eltekintve nem jellemző, ennek hiányában marad az időnként hosszadalmas kutatás, nyomozás és – szerencsés esetben – az elkövető felderítését követően a reparációra kötelezés az érintett területen és a bírság, amely nem mindig elég elrettentő. A jog által jelenleg a hatóságoknak

biztosított „fegyverek” - látva az egyre szaporodó külterületi szemétkupacokat, hulladék-hegyeket - úgy tűnik nem elég hatékonyak, de ez csak egy része a probléma megoldásának.

Álláspontom, szerint több összetevőt vizsgálva lehet orvosolni a helyzetet, amelyek szerintem a következők: szemléletformálás, hulladékkezelés fejlesztése, életszínvonal javítása és a szankciók erősítése.

A felsorolás szerint haladva meggyőződésem, ha a fejekben rend van, azaz a hulladékot oda teszi mindenki ahová az való és ezt azért teszi, mert úgy gondolja, hogy ez így helyes, mert ezzel saját érdekeinek is megfelelően cselekszik, akkor már szinte meg is oldódna kérdés és ez nem életszínvonal-függő! A hulladékkezelés (szállítás) fejlesztése is segítené, mivel, ha a lomtalanítás nem egy letudandó problémának tekintenék a szolgáltatók, illetve a háztartási hulladékgyűjtő edényzetekbe (röviden kukákba) nem rakható vagy azokba már nem férő szemét gyűjtése és szállítása is rendszeresen biztosított lenne. Az életszínvonal változása is kihatással van a szemetelésre, mivel, ha magas árakon és egyénileg beszállítva veszi át a hulladékkezelő a többlet-hulladékot, akkor többen a természetet választják lerakónak, továbbá illegális iparaggá nőheti ki magát a házaló lomtalanítók által összeszedettek erdei elhelyezése. A szankciókat mindenképpen erősíteni kell, mivel néhány tízezer forint – amit adott esetben be se lehet hajtani – nem elégséges, de itt is igaz, ami a büntetőjogban, hogy a megfelelő büntetés mellett legalább olyan fontos a felderítettség mértéke; hiába vannak súlyos büntetések kilátásba helyezve, ha szinte biztos, hogy megússza az elkövető, ezért a felderítéshez szükséges eszközök fejlesztése is kiemelt feladat.

...és itt jutunk el a vadászatra jogosult és az önkormányzat együttműködése egyik lehetőségéhez, az illegális hulladéklerakással szembeni közös, összehangolt küzdelemhez...amelyben szerintem az első lépés a kapcsolattartás módjának kidolgozása, a kommunikációs csatornák kiépítése! Mivel, ha a vadásztársaság hivatásos vadásza ismeri az önkormányzat mezőőreit, az önkormányzat a vadásztársaság ajánlásait is figyelembe véve helyez ki térfigyelő kamerákat, ha a jegyző a polgármester jóváhagyásával külön jutalmazza az illegális hulladéklerakókat tetten érő közterületfelügyelőket, akkor már hatékonyabb lesz a szemetelők elleni harc!

A kutyasétáltatást nevesítettem még a címben nem véletlenül, tekintettel arra, hogy ez is egy olyan tevékenység, amely a vadászatra jogosult és az önkormányzatok együttműködése esetén hatékonyabban kezelhető, mint anélkül. Az illegális szemétkupacok elleni küzdelemben inkább az önkormányzat szorul a vadászokra, míg a kutyasétáltatásnál talán ez fordítva lehet igaz, a vadászoknak segíthet az önkormányzat erőteljes fellépése (pl.: helyi rendeleti szabályozással: közösségi együttélés szabályaiba illesztett részletszabályok elfogadásával). További segítséget jelenthet, ha az önkormányzat a közigazgatási területén – a vadászatra jogosult javaslatára – javaslatot fogalmaz meg a kutyásoknak, hogy mely külterületi területeken célszerű kedvenceiket pórázon (!) sétáltatni, amely területeken kevésbé zavarják a vadállományt, illetve kutyafuttatók létesítése is – részben – csökkentheti a kutyások és a vadászok konfliktusainak számát.

További együttműködési pont lehet, az egyébként immár több országos médiumban megjelent és miniszteri szinten is támogatott vadhús felhasználás a közétkeztetésben, amelynek szigorú feltételei vannak, de nem lehetetlen azok teljesítése, ezáltal már az óvodákban egészséges vadhúshoz juthatnának a gyermekek, Egyre ritkább – főleg kis településeken – az önkormányzati fenntartású főzőkonyha, mivel azok fenntartásánál költséghatékonyabb az erre szakosodott, nagy méretű és kapacitású gazdasági társaságok által üzemeltetett nagy konyhák, akikkel szerződve biztosítják a helyhatóságok a helyi közétkeztetést. Ezeknek a cégeknek a beszállítói közé kerülni nem egyszerű feladat, de itt is igaz a dolgozatom elején írt azon javaslat, hogy a polgármesternél célszerű többek között a vadhús közétkeztetésben történő felhasználására vonatkozó ötletet felvetni.

A manapság egyre gyakoribb jótékonyági célú apróvad vadászatok is összehozhatják a vadászatra jogosultakat és az önkormányzatokat pl.: akként, hogy a vadásztársaság által meghirdetett jótékonyági apróvad vadászat bevételét egy önkormányzati nyugdíjas karácsonyi ünnepség lebonyolítása költségeihez ajánlják fel, míg az önkormányzat a vt közgyűlésének biztosít ingyenesen színhelyet.

A felsoroltakon túl természetesen még számos más ügyben is felmerülhet a vadásztársaságok és az önkormányzatok együttműködése, de talán ezek a leguniverzálisabbak, amelyeken túl minden településen meg lehet találni az ott jellemzően felmerülő problémákat, amelyek megoldásában hasznos lehet a kooperáció.

VI. Átfogó együttműködési lehetőség a vadászatra jogosult, a települési önkormányzatok, a rendőrség, polgárőrség, a nemzeti park igazgatóságok és egyéb helyi civil szervezetek között

Végül a legösszetettebb együttműködési mód, ha a vadászatra jogosullak és az önkormányzatok mellett más, meghatározó helyi szervezetek (civilek, gazdálkodók) összehangoltan, intézményes keretek között pl.: rendszeres fórumok tartásával, szerződésben rögzítettek szerint tartják a kapcsolatot egymással. Célszerű a vt-k és önkormányzatok mellett az illetékes rendőrhatóságot, polgárőrséget bevonni az együttműködésbe, többek között pl.: a kárt okozó vad lakott területen történő elejtésével kapcsolatos eljárások miatt is.

A többszereplős, tartós, folyamatos párbeszéd fenntartásához szükséges feltételeket legjobban az önkormányzat, a polgármesteri hivatal tudja biztosítani (megfelelő helyiség, eszközök a megbeszéléseken elhangzottak rögzítéséhez, személyzet, aki rögzít stb.), ezért is javasolt a polgármesternél kezdeni az ilyesfajta együttműködést, de mindenképp keresni kell egy az adott településen közös pontnak számító, minden fél számára fontos témakört pl.: turista útvonalak közös kialakítása, fenntartása vagy jelentős számú vadelütés csökkentésével kapcsolatos teendők összehangolt végrehajtása

Zárszó

Lehet, sőt biztos, hogy a felsorolt témakörök sokkal jobban kifejthetőek, de jelen írásnak – ahogyan azt az elején rögzítettem – a **gondolatébresztés** és a **kapcsolatteremtésre való**

felhívás az elsődleges célja, illetve néhány támpont nyújtása a közös gondolkodáshoz a vadászatra jogosultak és az önkormányzatok között és ha csak néhány vt. elnök és polgármester kapcsolatfelvételéhez nyújtott némi alapot rövid esszém, akkor már megérte!

Utóbb átolvasva dolgozatomban feltűnt, hogy nem szándékoltan bár, de néhány témakörnél (pl.: illegális hulladéklerakás elleni közös fellépés) bőbeszédűbb voltam, amit kérem nézzenek el nekem. Ez nem azért történt, mert a többi témát kevésbé tartom fontosnak, mindössze arról van szó, hogy ezekkel a részletesebben kifejtett ügyekkel mindennapi munkám során rendszeresen találkozom, illetve természet szerető, természetjáró sportvadászként érzelmileg is erősen és közvetlenül érintenek, így önkéntelenül szaporábban ütöttem a klaviatúrát észre sem véve, hogy egy adott részhez már többet írtam, mint másik kettő esetében.

Tisztelt Olvasó! Köszönve, hogy kezébe vett szerzeményem, egyúttal remélve, hogy talált benne hasznosítható gondolatokat, ezúton is kívánok jó, kiegyensúlyozott és kölcsönösen hasznos együttműködést a vadászatra jogosultak és az önkormányzatok között.

Budapest, 2022. november 29.

dr. Szabó Tibor
Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat jegyzője,
sportvadász

**A VADÁSZATRA JOGOSULTAK ÉS A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK
EGYÜTTMŰKÖDÉSI LEHETŐSÉGEI**

**c. dolgozatban érintett témákhoz kapcsolódó jogszabályi háttér
(legfontosabb rendelkezések, azokhoz fűzött kommentár)**

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény témához kapcsolódó szabályai és az azokhoz fűzött kommentár:

A helyi közbiztonsággal kapcsolatos önkormányzati feladatok

17. § (1) *A települési és a fővárosi önkormányzat a helyi közbiztonságról, vagyonának, más értékének védelméről kényszerítő eszköz alkalmazására törvény alapján jogosult szervezet létrehozásával is gondoskodhat.*

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szervezet alaptevékenységét a települési és a fővárosi önkormányzat területe szerint illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal kötött írásbeli együttműködési megállapodás alapján, a rendőrség szakmai felügyeletével végzi. A megállapodás közigazgatási szerződésnek minősül.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szervezet által végezhető feladatokat, az alkalmazható kényszerítő eszközöket, az együttműködési megállapodásra, valamint a szervezet működésére vonatkozó szabályokat, továbbá az e feladatokat ellátókkal szemben támasztott személyi feltételeket törvény határozza meg.

(4) E § rendelkezéseit alkalmazni kell akkor is, ha az önkormányzat az (1) bekezdésben meghatározott feladatokról nem önálló szervezet létrehozásával gondoskodik.

Nagykommentár az Möt. 17. §-ához:

A helyi közbiztonság érdekében természetesen polgárőrség is közreműködhet. A polgárőrsegről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény 6. §-a kimondja, hogy a polgárőr szervezet tevékenysége során együttműködik az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervvel, a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, továbbá együttműködhet az egyéb rendvédelmi szervekkel, az önkormányzati tűzoltóságokkal és az önkéntes tűzoltó egyesületekkel, az állami és önkormányzati szervekkel, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszervével, a közlekedési hatósággal, a környezet- és természetvédelmi szervekkel, a mezei és természetvédelmi őrszolgálatokkal, az erdészeti szakszeméllyel, a hivatásos vadászokkal, a lovas járőrszolgálattal érintett erdőterület tulajdonosával, kezelőjével, illetve ezek képviselőjével, valamint a közforgalmú vasúti, illetve autóbusszos személyszállítási szolgáltatást végző vállalkozással. Az együttműködés tartalmát a felek írásbeli együttműködési megállapodásban rögzíthetik. Az együttműködés különösen a tevékenységek közös ellátását, a szakmai tevékenység segítségét, a kölcsönös tájékoztatást, a tevékenység összehangolását, a képzési programokban való részvétel elősegítését, valamint az önkéntesen vállalt feladatok támogatását jelenti.

.....

A polgárőrsegről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvénynek – a fentebb az Möt. kommentárjából való idézetben szereplő – rendelkezése szerint:

6. § (1) *A polgárőr szervezet tevékenysége során együttműködik az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervvel, a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, továbbá **együttműködhet** az egyéb rendvédelmi szervekkel, az önkormányzati tűzoltóságokkal és az önkéntes tűzoltó egyesületekkel, az állami és **önkormányzati szervekkel**, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszervével, a közlekedési hatósággal, a környezet- és természetvédelmi szervekkel, a mezei és természetvédelmi őrszolgálatokkal, az erdészeti szakszeméllyel, a **hivatásos vadászokkal**, a lovas járőrszolgálattal érintett erdőterület tulajdonosával, kezelőjével, illetve ezek képviselőjével, valamint a közforgalmú vasúti, illetve autóbusszos személyszállítási szolgáltatást végző vállalkozással. Az együttműködés tartalmát a felek írásbeli **együttműködési megállapodásban rögzíthetik.***

(2) Az együttműködés különösen a tevékenységek közös ellátását, a szakmai tevékenység segítségét, a kölcsönös tájékoztatást, a tevékenység összehangolását, a képzési programokban való részvétel elősegítését, valamint az önkéntesen vállalt feladatok támogatását jelenti.

.....

A fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény vonatkozó passzusai:

23. §

...

(4) A mezőőr tevékenysége során együttműködik a katasztrófavédelemmel, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerveivel, a hivatásos állami és önkormányzati tűzoltósággal, a természetvédelmi őrszolgálattal, az erdészeti hatósággal, **a vadászati hatósággal**, a halászati hatósággal, az önkormányzati szervekkel, a járási hivatallal, a fegyveres biztonsági őrseggel, valamint az egyesületekkel.

.....

Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény rendelkezései alapján:

3. §

(2) Az önkormányzati rendészeti szerv tagjaként foglalkoztatható az önkormányzati természetvédelmi őr, a közterület-felügyelő, a mezőőr, a rendészeti feladatokat ellátó erdészeti szakszemélyzet, a rendészeti feladatokat ellátó jogosult erdészeti szakszemélyzet és a **hivatásos halőr**.

.....

A fegyverekről és lőszeréről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet

Kárt okozó vad elejtése

36. § (1) Lakott területen a kárt okozó vad elejtéséhez - közegészségügyi, illetve közbiztonsági okból, illetve a köz- és magántulajdon súlyos károsodástól való megóvása érdekében - az elejtés helye szerint illetékes rendőrkapitányság, Budapesten a Budapesti Rendőr-főkapitányság, a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területén a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság engedélye szükséges.

(2) Az (1) bekezdés szerinti engedély kiadása iránti kérelemnek tartalmaznia kell

a) az elejtést irányító és a résztvevő természetes személyazonosító adatait, a fegyvertartási engedély adatait,

b) az elejtés pontos helyét, idejét, és

c) a biztonsági intézkedéseket, a lakosság tájékoztatásának módját.

(3) Az érintett **helyi önkormányzatot**, valamint a területileg illetékes **vadászatra jogosult szervezet** az (1) bekezdés szerinti engedély kiadásáról haladéktalanul **tájékoztatni** kell.

.....

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény

A kár megállapítása

81. § (1) Vadkár, vadászati kár, valamint vadban okozott kár (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: kár) megtérítése iránti igényt a kár bekövetkezésétől, illetve észlelésétől számított tizenöt napon belül írásban kell közölni a kárért felelős személlyel.

(2) Ha a károsult és a kárért felelős személy között az (1) bekezdés szerinti közléstől számított öt napon belül nem jön létre egyezség a kár megtérítéséről és a kártérítés mértékéről, a károsult a károkozás helye szerint illetékes **települési önkormányzat jegyzőjétől** (a továbbiakban: jegyző) öt napon belül írásban vagy szóban kérelmezheti a károsult és a kárért felelős személy közötti egyezség létrehozására irányuló **kárfelmérési eljárás lefolytatását**. A határidő elmulasztása esetén az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti igazolási kérelemnek van helye.

(9) Abban az esetben, ha a károsult kérésére a közjegyző előzetes bizonyítási eljárás keretében vadkár felmérés céljából szakértőt rendel ki, a szakértő a kárfelmérési eljárás megindításáról, valamint a helyszíni felmérés helyéről és időpontjáról köteles igazolható módon értesíteni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosult a szakértő eljárásáról készülő jegyzőkönyvben foglaltakra jogosult észrevételeket tenni a kár tényével és mértékével összefüggésben. Ha a vadászatra jogosult képviselője a szakértő értesítése ellenére nem jelenik meg a kárfelmérési eljárás helyszínén, úgy ez az eljárás lefolytatását nem akadályozza.